

OCENA STANU JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH JEZIORNÝCH BADANYCH W LATACH 2010-2013¹

Ocena jezior badanych w latach 2010-2013 została wykonana w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych [Dz.U. 2011 nr 257 poz. 1545] oraz decyzję Komisji z dnia 20 września 2013 r. ustanawiającą, na podstawie dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, wartości liczbowe do celów klasyfikacji w systemach monitorowania państw członkowskich będące wynikiem ćwiczenia interkalibracyjnego, i uchylającą decyzję 2008/915/WE [2013/480/UE]. Ocena ta została opracowana na podstawie pozytywnie zweryfikowanych danych pozyskanych w ramach monitoringu środowiska prowadzonego przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska w latach 2010-2013 z uwzględnieniem nowych granic wskaźników biologicznych. Przy opracowaniu oceny jezior zastosowano regułę dziedziczenia, polegającą na zastawieniu danych z monitoringu jezior niezagrożonych nieosiągnięciem przypisanych im celów środowiskowych z sześciu kolejnych lat, a jezior zagrożonych – z trzech kolejnych lat. Do załączonej oceny zostały wykorzystane najbardziej aktualne dane z okresu 2010-2013, co umożliwiło zaprezentowanie pełnej oceny stanu jezior w ramach trwającego obecnie sześcioletniego cyklu gospodarowania wodami 2010-2015.

Zgodnie z zapisami Ramowej Dyrektywy Wodnej podstawowym celem środowiskowym dla wszystkich wód powierzchniowych jest osiągnięcie co najmniej dobrego stanu (dla naturalnych JCWP) lub potencjału (dla sztucznych i silnie zmienionych JCWP) ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego. Stan wód jednolitych części wód powierzchniowych jeziornych spełniających ten warunek ocenia się jako dobry. Zaklasyfikowanie wód JCWP jeziornych do umiarkowanego lub gorszego stanu lub potencjału ekologicznego, bądź do złego stanu chemicznego wskazuje na zły stan wód, informujący, iż w ocenianym okresie jednolita część wód nie spełnia wymagań określonych w przypisanych jej celach środowiskowych. W przypadku, gdy w wyniku oceny uzyskany zostanie co najmniej dobry stan lub potencjał ekologiczny, a nie zostanie wykonana ocena stanu chemicznego lub wykazany zostanie dobry stan chemiczny, a nie będzie możliwości określenia stanu lub potencjału ekologicznego nie będzie można określić końcowej oceny stanu JCWP.

¹ [W ocenie wykorzystano wyniki pracy „Ocena stanu jezior w Polsce objętych monitoringiem w roku 2013 zgodnie z zapisami rozporządzenia MŚ z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych” wykonanej na zlecenie GIOŚ przez zespół Zakładu Metod Oceny i Monitoringu Wód IOŚ-PIB pod kierownictwem dr Hanny Soszki.](#)

Ze względu na przeprowadzoną przez zarządzającego wodami w Polsce weryfikacji wyznaczenia silnie zmienionych JCWP ich ilość różni się od ilości prezentowanej w latach poprzednich.

Ocena JCWP jezior monitorowanych w latach 2010-2013 została uzupełniona o ekspercką ocenę stanu lub potencjału ekologicznego pozostałych jezior wykonaną przez zespół Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego w oparciu o analizę danych monitoringowych pms z lat 2007-2010, opracowania przygotowane w ramach sporządzania planów gospodarowania wodami w obszarach dorzeczy oraz oceny eksperckiej jezior wykonaną w Instytucie Ochrony Środowiska – Państwowym Instytucie Badawczym. W przyjętej metodzie, w przypadku, gdy brak było danych umożliwiających określenie stanu lub potencjału ekologicznego w sposób zgodny z zapisami obowiązującego rozporządzenia, dopuszczone zostało przypisanie oceny jako „co najmniej dobry” lub „poniżej dobrego”, co posłużyło określeniu stanu ogólnego tych JCWP.

Tab. 1.: Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych jeziornych monitorowanych w latach 2010-2013 wraz z ekstrapolacją oceny stanu lub potencjału ekologicznego na pozostałe niemonitorowane JCWP

OCENY JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH JEZIORNYCH		DORZECZE					
		WISŁA	ODRA	NIEMEN	PREGOŁA	ŚWIEŻA	ŁĄCZNIE
KLASYFIKACJA STANU EKOLOGICZNEGO	BARDZO DOBRY	38	33	12	6	0	89
	DOBRY	91	62	11	11	0	175
	UMIARKOWANY	104	86	7	21	1	219
	SŁABY	56	48	0	14	0	118
	ZŁY	50	53	0	17	0	120
	CO NAJMNIEJ DOBRY*	68	22	4	12	0	106
	PONIŻEJ DOBREGO*	54	14	1	19	0	88
	LICZBA OCENIONYCH NATURALNYCH JCWP	461	318	35	100	1	915
KLASYFIKACJA POTENCJAŁU EKOLOGICZNEGO	MAKSYMALNY	1	7	0	0	0	8
	DOBRY	3	11	0	1	0	15
	UMIARKOWANY	11	21	0	0	0	32
	SŁABY	2	15	0	0	0	17
	ZŁY	2	36	0	0	0	38
	CO NAJMNIEJ DOBRY*	0	7	0	0	0	7
	PONIŻEJ DOBREGO*	1	5	0	0	0	6
	LICZBA OCENIONYCH SILNIE ZMIENIONYCH JCWP	20	102	0	1	0	123
OCENA STANU CHEMICZNEGO	DOBRY	109	53	7	23	0	192
	PONIŻEJ DOBREGO	1	34	0	0	0	35
	LICZBA OCENIONYCH JCWP	110	87	7	23	0	227
OCENA STANU JCWP	DOBRY	41	19	6	9	0	75
	ZŁY	281	291	9	71	1	653
	LICZBA OCENIONYCH JCWP	322	310	15	80	1	728

* DOTYCZY WYŁĄCZNIE WYNIKÓW OCEN OPRACOWANYCH W WYNIKU EKSTRAPOLACJI LUB OCENY EKSPERCKIEJ